8. (1986). TsDAHO Ukrainy. F. 1. Op. 32. Spr. 2328. 38 ark. [in Russian].
9. (1968). TsDAVO Ukrainy. F. R-5105. Op. 3. Spr. 349. 117 ark. [in Russian].
10. Mordvinov, O.H. (2000). *Pryrodokorystuvannia v ahrarnii sferi perekhidnoi ekonomiky Ukrainy* [Nature of the use is in the agrarian sphere of transitional economy of Ukraine]. Nizhyn: NDPU, 188. [in Ukrainian].
11. (1977). TsDAVO Ukrainy. F. R-4778. Op. 1. Spr. 405. 8 ark. [in Ukrainian].
12. (1967). TsDAVO Ukrainy. F. R-5105. Op. 3. Spr. 348. 26 ark. [in Ukrainian].
13. (1967). TsDAVO Ukrainy. F. R-5105. Op. 3. Spr. 171. 84 ark. [in Ukrainian].
14. (1978). TsDAVO Ukrainy. F. R-2. Op. 14. Spr. 2437. 242 ark. [in Ukrainian].
15. Morhun, F.T., Shykula, N.K. & Tataryko, A.H. (1988). *Pochvozashchytnoe zemledelye* [Soil is protective agriculture]. Kyev: Urozhai, 256. [in Russian].
16. Tararyko, A.H. & Verhunov, V.A. (1992). *Pochvozashchytnaia konturno-melyoratyvnaia systema zemledelyia* [Soil is the protective contour-reclamative system of agriculture.]. Kyev: UkrYNTEY, 72. [in Russian].
17. (1981). TsDAVO Ukrainy. F. R-4778. Op. 1. Spr. 460. 55 ark. [in Ukrainian].
18. (1975). TsDAVO Ukrainy. F. R-4778. Op. 1. Spr. 396. 57 ark. [in Russian].
19. (1986). TsDAVO Ukrainy. F. R-4778. Op. 1. Spr. 535 89 ark. [in Russian].
20. (1980). TsDAVO Ukrainy. F. R-1. Op. 22. Spr. 1074. 225 ark. [in Ukrainian].
21. (1991). *Ploshchi, valovi zbory i urozhainist zernovykh i zernobobovykh kultur v Ukraini: statystychnyi zbirnyk* [Areas, gross collections and productivity of grain and leguminous crops in Ukraine: statistical collection]. Kyiv, 290. [in Ukrainian].

Одержано 24.09.2018.

УДК 930.2:[94:656.8(477) «190/200»

Говоровський Андрій,

здобувач кафедри історії та культури
України

istorii222@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-0561-8630>

Державний вищий навчальний заклад
«Переяслав-Хмельницький державний
педагогічний університет імені Григорія
Сковороди», вул. Сухомлинського, 30,
м. Переяслав-Хмельницький, Київська обл.,
Україна, 08401

DOI <https://doi.org/10.31470/2415-3567-2018-44-208-217>

Hovorovsky Andriy,

a postgraduate student of Department of
History and Culture of Ukraine

istorii222@gmail.com

<http://orcid.org/0000-0002-0561-8630>

Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda
State Pedagogical University, 30,
Sukhomlynsky Str., Pereiaslav-Khmelnytskyi,
Kyiv region, Ukraine, 08401

РОЗВИТОК ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.): ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ ТА ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТИ

Пріоритетом розвитку поштової галузі є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують удосконалення всіх технологічних та бізнес процесів, доступність та ефективність послуг. Ключовим завданням є розвиток та впровадження інноваційної діяльності орієнтованої на майбутнє. У статті окреслено основні напрямки розвитку поштового зв'язку в Україні з моменту проголошення незалежності до 2017 р. Розглянуті основні історіографічні аспекти розвитку поштової справи в Україні.

Управління поштовою справою в умовах незалежності України вимагало інноваційних стратегій відповідно до принципів сталого розвитку. Реформування і модернізація галузі поштового зв'язку на основі сучасних інформаційних технологій передбачало створення гнучкої, ефективної системи управління поштовою галуззю, котра б забезпечувала інтенсивний розвиток та якість надання послуг, спрямованість їх на задоволення потреб споживачів.

Ключові слова: поштовий зв'язок, Укрпошта, інформаційні технології, модернізація.

DEVELOPMENT OF POSTAL COMMUNICATION IN UKRAINE IN THE CONDITIONS OF IMPLEMENTATION OF INFORMATION TECHNOLOGIES (END OF XX - BEGINNING OF XXI CENTURY): HISTORIOGRAPHIC AND HISTORICAL ASPECTS

The priority of the development of the postal industry is the introduction of modern information and communication technologies, which ensure the improvement of all technological and business processes, the availability and efficiency of services. The key task is the development and implementation of future-oriented innovation. The article outlines the main directions of postal communication development in Ukraine from the moment of declaration of independence till 2017. The main historiographic aspects of development of postal business in Ukraine are considered.

Management of postal business in the conditions of Ukraine's independence required innovative strategies in accordance with the principles of sustainable development. The reform and modernization of the postal industry on the basis of modern information technologies envisaged the creation of a flexible, efficient postal management system that would ensure the intensive development and quality of service delivery, focusing them on the needs of consumers.

Key words: postal communication, Ukrposhta, information technologies, modernization.

Глобалізація, прояв якої є найбільш характерним і вагомим чинником ХХ ст., сьогодні спостерігається практично в усіх сферах нашого життя. Під її впливом набули безповоротного характеру такі похідні процеси, як урбанізація, інтеграція, комп'ютеризація, інформатизація суспільства, що відтворює якісно новий рівень економічних, виробничих і соціальних відносин і зумовлює необхідність встановлення відповідного характеру зв'язку між окремими громадянами, підприємствами і організаціями, з урахуванням сучасних суспільних і міжнародних стосунків.

Окремі аспекти еволюції процесів глобалізації, їх впливу на суспільні процеси в країні, зокрема на поштовий зв'язок, досліджували вітчизняні науковці. Завдяки їх зусиллям висвітлені певні проблеми сучасного стану, значимість та перспективи розвитку поштового зв'язку України.

Посилення інтересу до розвитку історії засобів зв'язку відбувається у 1950-х рр. На нашу думку, одним з фундаментальних досліджень необхідно відзначити монографію міністра зв'язку СРСР 1948-1975 рр. М.Д. Псурцева, в якій автор розкриває проблемні питання зв'язку, підсумовуючи діяльність усіх видів зв'язку СРСР до 1967 р. Хоча автор майже не висвітлює питання соціального функціонування системи зв'язку, його впливу на розвиток суспільства, соціально-економічні процеси, питання розвитку зв'язку регіонів. Історіографія досліджуваної теми залишається і до сьогодні актуальною.

Проблематику історії становлення, формування та розвитку поштової справи в Україні у ХІХ-ХХІ ст. фундаментально досліджено у праці С.Є. Орєхової «Історія розвитку поштового зв'язку у Донецькій області ХІХ-ХХІ ст.», де автор здійснила науковий аналіз процесу становлення та розвитку діяльності поштового зв'язку, обґрунтувала особливості еволюції поштової справи під державницько-політичним кутом. На нашу думку, робота є вагомим внеском в історіографію поштового зв'язку України.

Однак питання становлення, формування і розвитку поштової справи автор розглядає на прикладі окремого регіону (Донецькій області), що, по суті, не висвітлює проблематику комплексного розвитку поштової галузі України.

Нарисам з історії української пошти присвячено колективну працю авторів-зв'язківців «Від гінця до Інтернету». Робота є спробою висвітлення становлення, розвитку та стану поштового зв'язку в Україні. На нашу думку, роботу можна кваліфікувати переважно як загального, публіцистичного характеру, її зміст наштовхує на більш глибоку історичну розвідку [7].

Питанням дослідження та визначення теоретичних та прикладних засад подальшого стратегічного розвитку поштового сектору приділено багато уваги вітчизняними та зарубіжними авторами. Так, у працях Л.Н. Беркман, О.А. Князевої, Н.О. Князевої, В.Г. Мухіна, В.К. Стеклова, С.М. Скляренко розглянуто розвиток світового поштового простору та сучасні техніко-економічні проблеми поштового зв'язку, визначені науково-методичні засади корпоративного управління, окреслені організаційно-економічні проблеми розвитку, функціонування та впровадження прогресивних послуг та форм національного оператора поштового зв'язку в Україні.

Процес формування, реалізації та розвитку фінансових послуг національного поштового оператора досліджено у монографії вітчизняних науковців К.В. Захарченко, Л.А. Захарченко та Н.Ю. Потапова-Сінько. Автори визначають важливість дослідження впровадження та розвитку фінансових послуг. Обґрунтовують теоретичне і практичне значення впровадження та особливостей надання фінансових послуг поштовим оператором населенню в будь-якому регіоні країни. Представляють розроблену концепцію щодо реорганізації діяльності Укрпошти на основі організації сучасної бізнес-моделі з надання поштових і фінансових послуг на базі інформаційно-комунікаційних технологій та створення так званого єдиного інформаційного простору. Не можна не погодитись з думкою авторів, що майбутній розвиток поштового сектору обумовлений головним чином інтенсивним впровадженням інформаційних технологій [3]. На нашу думку, перспективи розвитку і поширення фінансових послуг, як інноваційного виду послуг неможливі без впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, на основі яких створюються майбутні можливості для подальшого підвищення ефективності діяльності поштового оператора.

Після розпаду СРСР та з моменту отримання незалежності, Україна у 1991 р. постала перед складним питанням формування законодавства, систем функціонування її народного господарства, а також питанням створення власної поштової мережі з новою системою індексації. Розвитку поштової галузі та впровадження рекомендацій Всесвітнього поштового союзу.

Розмежування структурної системи поштового зв'язку зумовило розбалансування раніше діючої системи. Схеми перевезення пошти, механізми взаємодії між підприємствами галузі, тарифи на поштові послуги втратили актуальність, що негативно вплинуло на стан поштової галузі в Україні. Впали й обсяги поштових пересилань протягом 1990-1995 рр. суттєво скоротилися: з письмової кореспонденції у 2,5 рази, посилок – 12,9 рази, грошових переказів – 3,9 рази. Також суттєво погіршився і фінансовий стан поштової галузі, унаслідок різкого спаду платоспроможності населення скоротилися грошові перекази. Зменшилися обсяги передплати періодичних видань, пересилання поштової кореспонденції, зростала кількість нерентабельних поштових відділень.

Як результат, галузь зв'язку було реформовано та розділено на поштовий і електрозв'язок. На підставі рішення Кабінету Міністрів України від 2 лютого 1994 р. було створено Українське об'єднання поштового зв'язку «Укрпошта», як окрему державну структуру. До її складу увійшли 26 поштамтів, 54 міських та 483 районних вузлів поштового зв'язку, 11875 сільських та 98 пересувних відділень поштового зв'язку. Прийнятий Верховною Радою України закон України від 16.05.1995 р. №161/95-ВР «Про

зв'язок» надав нормативно-правові засади діяльності української пошти та галузі загалом [9, с.84].

Переломним етапом розвитку поштової галузі став 1998 р. Згідно з Програмою реструктуризації Укрпошти, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 4 січня 1998 р. за № 1 з липня 1998 р., об'єднання було реорганізовано в Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта», що ознаменувалося початком реформування поштового зв'язку. Реалізація Програми реструктуризації галузі зумовила поступове зростання обсягів поштового обміну та покращення фінансової діяльності.

Відповідно до «Програми реструктуризації» подальший розвиток поштового зв'язку в ринкових умовах передбачав: реорганізацію структури оброблення, перевезення пошти та періодичних видань; впровадження сучасного обладнання для автоматизації оброблення пошти; упровадження єдиної автоматизованої інформаційно-технологічної системи управління на базі автоматизованих робочих місць.

Одним із головних постало завдання уніфікації структури супроводження технічної експлуатації систем, технічного обслуговування та ремонту засобів обчислювальної техніки. На рівні підприємств об'єднання ці процеси відбувалися стихійно, залежно від кваліфікації працівників, фінансових можливостей тощо. Розглядалися питання: розвитку інформаційних технологій, на основі автоматизованих систем, програмно-технологічних комплексів та автоматизованих робочих місць; запровадження нових технологій обробки інформаційних та матеріальних потоків пошти; впровадження нової п'ятизначної системи індексації поштового зв'язку [10].

Тим часом, у 1998 р. Міжнародний союз електрозв'язку (ITU) наголошує на необхідності проведення під егідою Організації Об'єднаних Націй (ООН) Всесвітнього Саміту по інформаційному суспільству, який завершився підписанням 22 липня 2000 р. одного із перших міжнародно-правових актів «Хартії глобального інформаційного суспільства», де лідерами «сімки» найбільш розвинених держав світу, відзначалося, що Інформаційно-комунікаційні технології (ІТ) є одним з найбільш важливих факторів, що впливають на формування суспільства. Їх революційний вплив стосується способу життя людей, їхньої освіти і роботи, а також взаємодії уряду та громадянського суспільства. ІТ швидко стають життєво важливим стимулом розвитку світової економіки. Дають можливість усім приватним особам, фірмам і співтовариствам, що займаються підприємницькою діяльністю, більш ефективно і творчо вирішувати економічні та соціальні проблеми, відкриваючи величезні можливості [8].

Ще в кінці 1960-х рр. засновник теорії постіндустріального (інформаційного) суспільства професор Деніел Белл прогнозував перетворення індустріального суспільства в інформаційне. У своїх роботах автор характеризував постіндустріальне суспільство під кутом верховенства знання (а не власності), що характеризується наявністю інтелектуальних технологій переходом від виробництва товарів до надання послуг. У постіндустріальному суспільстві використання новітніх технологій передбачає різке збільшення обсягу виробництва. Якщо в індустріальному суспільстві головують підприємці, бізнесмени, керівники промислових підприємств, то в постіндустріальному – вчені, математики, економісти та інші представники інтелектуальних технологій. Белл змальовував суспільство майбутнього з трьох соціальних класів: «Творчої еліти вчених і вищої професійної адміністрації»; «Середнього класу» – інженерів, наукових співробітників і, нарешті, «пролетаріату розумової праці» – техніки, асистенти, молодші співробітники, лаборанти. В соціальному сенсі такого суспільства переважатимуть люди, які працюють в сфері надання послуг, нові еліти – технократи [2, 16].

Під впливом інформатизації суспільства виникає необхідність в новітніх ідеях та їх реалізації. Тому створення нової системи поштової індексації в Україні отримує повноцінну підтримку на державному рівні. У 2000 р. ліквідовано радянську систему поштової індексації та запроваджено нову систему поштової індексації України, відповідно до міжнародних стандартів. П'ятизначна система індексації в Україні

побудована на наступних принципах: - Перша і друга цифри всіх індексів — адміністративні утворення; - Третя цифра індексів — місто або район; - Третя, четверта і п'ята цифри чи четверта і п'ята — номери відділень зв'язку чи населених пунктів; - Для позначення поштамтів використовуються індекси третьої, четвертої і п'ятої цифрами «000»; - Для позначення міських і районних вузлів зв'язку використовуються індекси з четвертої і п'ятої цифрами «00». Для позначення зональних вузлів, центрів перевезення пошти, залізничних поштамтів, відділень перевезення пошти використовуються індекси з третьої, четвертої і п'ятої цифрами «XXX». Місту Києву з урахуванням його особливого статусу для позначення поштамтів та вузлів виділені перші цифри індексів 01, 02, 03, 04, 05, 06. Населеним пунктам сільської місцевості з населенням понад 500 жителів, незалежно від наявності або відсутності відділень зв'язку, теж надається індекс.

Вагомий внесок у становлення та розвиток поштового зв'язку України здійснив професор Л.О. Яшук – авторитетний діяч у сфері поштового зв'язку та основоположник теоретичних основ поштового зв'язку [18]. Першими та вкрай важливими для поштового зв'язку на шляху формування нової української системи поштової індексації України стають розробки Л.О. Яшука та його однодумців, адже він працював над розробкою національної поштової індексації України, алгоритмів та методів розпізнавання цифрових поштових індексів, оптимізацією технології обробки письмової кореспонденції в Україні. Таким чином, завдяки роботі вітчизняних фахівців, їх значному інтелектуальному та потужному науковому потенціалу в Україні було розроблено та впроваджено національну індексацію поштового зв'язку України.

У подальшому діяльність поштової галузі регламентується відповідно до Закону України «Про поштовий зв'язок» від 4 жовтня 2001 р. Закон визначає правові, соціально-економічні та організаційні основи діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку, а також регулює відносини між органами державної влади та місцевого самоврядування, операторами поштового зв'язку і користувачами їх послуг [4].

З 2001 р. Укрпоштою вводяться стандартні поштові марки нового зразка, які від попередніх відрізняються підвищеним ступенем захисту, розширеною колірною гаммою і вдосконаленим дизайном, з урахуванням європейських традицій і вимог. Про це в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» повідомив генеральний директор Укрпошти Василь Мухін: «Оформлення нових поштових марок імітує поширені на території України квіти і рослини, зокрема, пшеничний колос, червону калину та соняшник. Крім того, на марках для листів в країні далекого зарубіжжя замість літери "P" тепер розміщено малий герб України на фоні національних кольорів» [13].

Наступного 2002 р., відповідно до рішення Керівної ради Фонду підвищення якості служби Всесвітнього поштового союзу від 26.04.2002 р. №205, Укрпошта автоматизує процес реєстрації, контролю та управління процесами обробки поштових відправлень у межах України, впроваджуючи систему реєстрації та контролю проходження внутрішньої та міжнародної реєстрованої пошти (АСРК). Автоматизована система передбачає створення та подальше використання повної та достовірної інформації про обсяги обробленої та перевезеної реєстрованої пошти на всіх рівнях її проходження. Було зроблено важливий і необхідний крок у впровадженні та подальшому розвитку інформаційних технологій на підприємстві [12].

Також, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.01.2002 № 10-р «Про національного оператора поштового зв'язку», на Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» було покладено виконання функцій національного оператора поштового зв'язку України. Укрпошта отримала виключні права надавати на території України певний перелік універсальних послуг поштового зв'язку, до яких належить пересилання поштових карток, листів, бандеролей, посилок тощо, а також одержала виключне право на випуск поштових марок та конвертів. Чим держава доручила підприємству забезпечувати права громадян на доступні поштові послуги [11].

Стан інформатизації суспільства характеризують якісні зміни, що викликали повсюдний вибух інформаційних технологій, зміни набули вирішального значення не тільки у виробництві, але і в інших сферах життя, не оминувши і поштовий зв'язок. Стратегія розвитку галузі поштового зв'язку спрямовується на впровадження нових видів послуг, наближення рівня якості надання цих послуг до рівня міжнародних стандартів, що має забезпечити перехід до сучасних ринкових механізмів господарювання та повноцінну інтеграцію до світового інформаційного простору.

Вирішуються завдання, щодо автоматизації управління фінансами підприємства, системи логістики, матеріальних запасів, руху товарів; бухгалтерського обліку, управління кадрами та заробітної плати; впровадження електронного документообігу та обміну даними загалом по підприємству. У 2002 р. впроваджено централізоване управління фінансами підприємства – АС «Фінансове управління» та систему акумулювання та аналізу введених будь-яких значень показників підприємства – АС «Збір та аналіз показників діяльності». 2003 р. відзначився впровадженням АС «Кадри/Штат» – автоматизація кадрового діловодства та АС «Ведення мережі об'єктів поштового зв'язку» – корпоративна інформаційно-довідникова система для автоматизованого ведення нормативно-довідникової інформації підприємства.

Укрпошта почала планування розширення послуг електронної та гібридної пошти з використанням мережі Інтернет, а саме: оформлення передплати через Інтернет, Інтернет-телефонію з передачею відео зображення. Розпочато масштабну модернізацію підприємства на основі впровадження новітніх інформаційних технологій шляхом масового придбання комп'ютерної техніки та периферійного обладнання. З метою автоматизації надання послуг та обробки інформації, на мережі національного оператора поштового зв'язку впроваджується автоматизована система «АРМ ВЗ» (Автоматизоване робоче місце відділення зв'язку), яка охоплює всю країну, автоматизуються технологічні та управлінські ділянки підприємства, проведено модернізацію інфраструктури корпоративної інформаційної мережі в частині модернізації та оснащення центрів обробки даних.

У 2006 р. Укрпошта здійснила значний прорив виходу на нові ринки через пересилання міжнародних електронних переказів в іноземній валюті, 15 березня 2006 р. в Україні було здійснено обмін переказами Євро з Португалією та пересилання міжнародних згрупованих поштових відправлень «Консигнація» завдяки спільному проекту з поштою Словаччини та Фінською поштовою адміністрацією.

У подальшому впроваджуються АС «Електронне повідомлення» – автоматизована система для прийому, тарифікації, оброблення та доставки електронних повідомлень (2008 р.), автоматизуються процеси технологічної обробки міжнародної пошти в бюро обміну України – АС «Автоматизованої обробки міжнародної пошти в бюро обміну України» (2009 р.), процес збору та обробки передплатної документації – АС «Передплата» (2009 р.).

14 січня 2009 р. Кабінет міністрів України схвалив Концепцію Державної цільової програми розвитку поштового зв'язку на 2009-2013 рр., розроблену Міністерством транспорту та зв'язку України та представлену міністром транспорту та зв'язку України Й. Вінським, що сприяло подальшому розвитку логістичної та інформаційно-комунікаційної мережі.

На прес-конференції, присвяченій презентації пересувних відділень поштового зв'язку (м. Київ), генеральний директор «Укрпошти» Т. Замкова зазначила, що Державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» має намір запровадити 60 пересувних відділень поштового зв'язку в 2009 р. та виділити 17 млн. грн. на закупівлю автомобілів для реалізації цього проекту у 2009 р. Також вона зазначила, що наразі в Україні працюють 185 таких відділень. Крім того, «Укрпошта» має намір розпочати продаж електронних квитків на всі види транспорту, а також впровадити електронну систему управління чергами на поштамтах».

А вже 9 жовтня 2009 р. під час III Всеукраїнського форуму працівників поштового зв'язку, прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко зазначила: «Технічне переоснащення «Укрпошти» у 2010 р. буде здійснюватися на основі державних гарантій». За її словами: «Необхідно розробляти систему управління якістю послуг, відкрити сортувальні центри у Києві, Дніпропетровську, Миколаєві, оновити об'єкти поштового зв'язку. «Укрпошта» мусить стати конкурентоздатною» [17].

У 2011 р. УДППЗ «Укрпошта» отримує авторитетні сертифікати ВПС, що надають право здійснювати сертифікацію системи управління якістю міжнародної пошти та надавати консультації з питань підвищення якості міжнародної поштової служби в інших поштових адміністраціях. Запровадження сервісу «онлайн замовлення кур'єрської доставки», як зазначав колишній керівник «Укрпошти» Є. Засць в інтерв'ю газеті «Урядовий кур'єр»: «дасть можливість скоротити час обробки інформації» [5].

У 2013 р., з метою підвищення рівня обслуговування населення державними органами, а також забезпечення прозорості та відкритості надання адміністративних послуг, Укрпошта приєдналася до державного проекту «Адміністративні послуги: спрощений доступ через пошту». Серед переліку послуг – оформлення дозвільної документації суб'єктів господарювання, приймання та пересилання документів від заявника до суб'єктів надання таких послуг, видача рішення заявнику тощо.

Продовжуючи впровадження інноваційних проектів на базі інформаційних технологій у 2013 р. «Укрпошта» домагається перезавантаження бізнес-проектів за допомогою SAP. За інформацією керівництва УДППЗ «Укрпошта»: *«Відповідно до прийнятої в «Укрпошті» стратегії розвитку компанії до 2017 року, модернізація та автоматизація торкнеться наступних сфер: доставка пенсій, перекази по Україні та за кордоном, оплата комунальних та інших платежів, підписка та продаж періодики, продаж квитків, співпраця з онлайн-магазинами. Після детального аналізу ринку бізнес-додатків, керівництво зупинило свій вибір на платформі SAP. На користь SAP свідчили широта функціональності рішень SAP, краща галузева практика, наявність успішних проектів і локального офісу, що безпосередньо займається локалізацією рішень, а також наявність партнерів з обширною експертизою»* [15].

З метою реформування Укрпошти, 6 липня 2015 р. урядовий комітет з питань розвитку інфраструктури і екологічної політики підтримав пропозицію провести реорганізацію Укрпошти з утворенням публічного акціонерного товариства на базі підприємства. Це рішення набуло юридичного статусу Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.07.2015 № 728-р «Про перетворення Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» у публічне акціонерне товариство» та наказу Міністерства інфраструктури від 11.11.2015 р. № 465 «Про реорганізацію Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» у публічне акціонерне товариство». Корпоратизація Укрпошти проходила в чотири етапи: підготовчий, інвентаризація, оцінка майна, включеного до статутного капіталу, та завершальний [14].

Як зазначив керуючий Укрпошти І.Смілянський: *«Перетворення в акціонерне товариство – це інструмент створення сучасної прозорої системи корпоративного управління, який дасть можливість забезпечити виконання довгострокових стратегічних планів та залучити міжнародні кредитні ресурси для розвитку компанії. Наша мета – повернути лідерські позиції Укрпошти на ринку поштово-логістичних послуг та перетворити її на сучасну клієнт орієнтовану компанію. Також розраховую, що вже найближчим часом з'явиться незалежна Наглядова рада, яка буде колегіально приймати стратегію і фінансові плани, контролювати та оцінювати роботу топ-менеджменту та забезпечить представництво інтересів нашого акціонера – держави»* [6].

З 1 березня 2017 р. набрав чинності наказ міністра інфраструктури В. Омеляна від 16 лютого 2017 р. про припинення діяльності Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» та створення публічного акціонерного товариства «Укрпошта» за зразком найкращих європейських поштових компаній. У квітні 2017 р.

ПАТ «Укрпошта» провела ребрендинг компанії. На заміну крилатому конверту, було обрано новий логотип – поштовий ріжок, який трансформується у значок геолокації.

3 березня 2018 р. розпочато оновлення послуг кур'єрської доставки. Стартувала масштабна програма зі столиці, а в подальшому передбачено її розповсюдження на всі обласні центри країни. Задля перезавантаження послуги, Укрпошта оновила автопарк, яким доставляють та забирають відправлення клієнтів, позбавивши їх потреби відвідувати відділення та економлячи їхній час.

Отже, сьогодні ми спостерігаємо колосальну роботу, яка була проведена на шляху модернізації і трансформації вітчизняної поштової системи в період з кінця XX – до початку XXI ст. Модернізація поштової системи обумовила необхідність вдосконалювати методи і систему управління.

Тотальна автоматизація і комп'ютеризація сприяли розвитку інформатизації, інформатизація – появі інформаційного суспільства, інформаційне суспільство, в свою чергу, надало поштовх розвитку інновацій в українському середовищі, що дає потужний імпульс розвитку поштового сектора України. Можна констатувати, що сучасні інформаційні технології перетворюються все більше у безперервну складову практично всього, що нас оточує.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Белл Даниел. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. Перевод с английского. Изд. 2-ое, испр. и доп. Москва: Academia, 2004. 788 с.
2. Деніел Белл [Електронний ресурс]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%96%D0%B5%D0%BB_%D0%91%D0%B5%D0%BB%D0%BB.
3. Ефективність розвитку фінансових послуг оператора поштового зв'язку: [монографія] / Захарченко К.В., Захарченко Л.А., Потапова-Сінько Н.Ю. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. 256 с.
4. Закон України «Про поштовий зв'язок» [Електронний ресурс]. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2759-14_.
5. Курьерскую доставку в «Укрпочте» можно будет заказать через интернет [Електронний ресурс]. URL: <http://www.slujba-dostavki.com.ua/news/kurerskoy-sluzhbi-dostavki/05042011/>.
6. Міністр інфраструктури підписав наказ про створення ПАТ «Укрпошта» [Електронний ресурс]. URL: <https://ukrposhta.ua/ministr-infrastrukturi-pidpisav-nakaz-pro-stvorennja-pat-ukrposhta/>.
7. Мухін В.Г., Мороз В.М., Дюков П.А. та ін. Від гінця до Інтернету: нариси з історії української пошти. Київ, 2002.
8. Окінавська Хартія Глобального Інформаційного Суспільства [Електронний ресурс]. URL: <http://library.kr.ua/okinawa.html>.
9. Орехова С.Е. «Музей как средство формирования корпоративной культуры и реализации коммуникативной политики предприятия (на примере украинского государственного предприятия почтовой связи «Укрпочта»)» // Вісник Маріупольського державного університету серія: Філософія, культурологія, соціологія, 2012. Вип. 3.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 1998 р. № 1 «Про програми реструктуризації об'єднань «Укртелеком» і «Укрпошта».
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 р. № 10-р Київ «Про національного оператора поштового зв'язку».
12. Сімонова Н.В. «Автоматизована система реєстрації та контролю проходження поштових відправлень і речей: навчальний посібник до курсового проекту та практичних занять». Київ, 2005.

13. «Укрпочта» вводит новый стандарт почтовых марок [Електронний ресурс]. URL: <https://news.liga.net/all/news/ukrpochta-vvodit-novyy-standart-pochtovykh-marok>.
14. Укрпочта: Вікіпедія [Електронний ресурс]. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%88%D1%82%D0%B0>.
15. Укрпочта перезавантажить бізнес за допомогою SAP [Електронний ресурс]. URL: <https://ukrposhta.ua/ukrposhta-perezavantazhit-biznes-za-dopomogoyu-sap/>.
16. Универсальная научно-популярная энциклопедия. Белл Дэниел [Електронний ресурс]. URL: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/sociologiya/BELL_DENIEL.html.
17. Тимошенко Ю. Технічне переоснащення «Укрпошти» у 2010 р. буде здійснюватися на основі держгарантій [Електронний ресурс]. URL: https://www.rbc.ua/ukr/news/yu_timoshenko_tekhnicheskoe_pereosnashchenie_ukrpochty_v_2010_g_budet_osushchestvleno_zha_schet_gosgarantiy_1255083575.
18. Ящук Леонід Омелянович [Електронний ресурс]. URL: https://old.onat.edu.ua/dif_files/bibl/temsp/Yaschuk.pdf.

REFERENCES

1. Bell, Daniel (2004). *Gryadushchee postindustrial'noe obshchestvo. Opyt sotsial'nogo prognozirovaniya* [The coming post-industrial society. Social Forecasting Experience]. Perevod s angliyskogo. Izd. 2-oe, ispr. i dop. Moskva: Academia, 788 s.
2. Deniel, Bell [Elektronnyi resurs] [Daniel Bell]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%96%D0%B5%D0%BB_%D0%91%D0%B5%D0%BB%D0%BB.
3. (2012). *Efektivnist rozvytku finansovykh posluh operatora poshtovoho zv'iazku* [Efficiency of development of financial services of the operator of postal communication]: [monohrafiia] / Zakharchenko K.V., Zakharchenko L.A., Potapova-Sinko N.Yu. Odesa: ONAZ im. O.S. Popova, 256 s.
4. *Zakon Ukrainy «Pro poshtovyi zv'iazok»* [Elektronnyi resurs] [Law of Ukraine «On postal communication»]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2759-14>.
5. *Kur'yerskuyu dostavku v «Ukrpochte» mozno budet zakazat' cherez internet* [Elektronnyi resurs] [Courier delivery in Ukrposhta can be ordered online]. URL: <http://www.slujba-dostavki.com.ua/news/kurerskoy-sluzhbi-dostavki/05042011/>.
6. *Ministr infrastruktury pidpysav nakaz pro stvorennia PAT «Ukrposhta»* [Elektronnyi resurs] [Minister of Infrastructure signs an order to create PJSC «Ukrposhta»]. URL: <https://ukrposhta.ua/ministr-infrastrukturi-pidpisav-nakaz-pro-stvorennia-pat-ukrposhta/>.
7. Mukhin, V.H., Moroz, V.M., Diukov, P.A. ta in. (2002). *Vid hintsia do Internetu: narysy z istorii ukrainskoi poshty* [From poker to the internet: Essays on the history of Ukrainian mail]. Kyiv.
8. *Okinavska Khartiia Hlobalnogo Informatsiinoho Suspilstva* [Elektronnyi resurs] [Okinawan Charter of the Global Information Society]. URL: <http://library.kr.ua/okinawa.html>.
9. Orekhova, S.E. (2012). «Muzey kak sredstvo formirovaniya korporativnoy kul'tury i realizatsii komunikativnoy politiki predpriyatiya (na primere ukrainskogo gosudarstvennogo predpriyatiya pochtovoy svyazi «Ukrpochta»)» [«The museum as a means of shaping corporate culture and implementing the communicative policy of an enterprise (on the example of the Ukrainian state enterprise of postal communication“ Ukrpochta «)»] // *Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho universytetu serii: Filosofiia, kulturolohiia, sotsiologiia*, 2012. Vyp. 3.
10. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 4 sichnia 1998 r. № 1 «Pro prohramy restrukturyzatsii obiednan «Ukrtelekom» i «Ukrposhta»* [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of January 4, 1998, No. 1 «On programs for the restructuring of Ukrtelecom and Ukrposhta»].

11. *Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 10 sichnia 2002 r. № 10-r Kyiv «Pro natsionalnoho operatora poshtovoho zviazku» [Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 10, 2002 No. 10-r Kyiv «On the National Postal Operator»]*.
12. Simonova, N.V. (2005). *«Avtomatyzovana systema reiestratsii ta kontroliu prokhodzhennia poshtovykh vidpravlen i rechei: navchalnyi posibnyk do kursovoho proektu ta praktychnykh zaniat» [«Automated system of registration and control of passage of postal items and things: a textbook for a course project and practical classes»]*. Kyiv.
13. *«Ukrpochta» vvodit novyy standart pochtovykh marok [Elektronnyi resurs] [Ukrpochta introduces a new standard of postage stamps]*. URL: <https://news.liga.net/all/news/ukrpochta-vvudit-novyy-standart-pochtovykh-marok>.
14. *Ukrposhta: Vikipediia [Elektronnyi resurs] [Ukrposhta: Wikipedia]*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%88%D1%82%D0%B0>.
15. *Ukrposhta perezavantazhyt biznes za dopomohoiu SAP [Elektronnyi resurs] [Ukrpost will reload business with SAP]*. URL: <https://ukrposhta.ua/ukrposhta-perezavantazhit-biznes-za-dopomogoyu-sap/>.
16. *Universal'naya nauchno-populyarnaya entsiklopediya. Bell Deniel [Elektronnyi resurs] [Universal popular science encyclopedia. Bell Daniel]*. URL: http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/sociologiya/BELL_DENIEL.html.
17. Tymoshenko, Yu. *Tekhnichne pereosnashchennia «Ukrposhty» u 2010 r. bude zdiisniuvatysia na osnovi derzhharantii [Elektronnyi resurs] [Technical re-equipment of "Ukrposhta" in 2010 will be carried out on the basis of state guarantees]*. URL: https://www.rbc.ua/ukr/news/ym_timoshenko_tekhnicheskoe_pereosnashchenie_ukrpocht_v_2010_g_budet_osushchestvleno_za_schet_gosgarantiy__1255083575.
18. *Yashchuk Leonid Omelianovych [Elektronnyi resurs] [Yashchuk Leonid Omelyanovich]*. URL: https://old.onat.edu.ua/dif_files/bibl/temsp/Yaschuk.pdf.

Одержано 13.11.2018.